

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/222/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113203794
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2113203794.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, zastúpenej splnomocnenkyňou: Fridrich Paľko, s. r. o., Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie 565 eur, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 29. júla 2013 sp. zn. 18C/84/2013 (správne 18C/84/2013 - 72) takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **r u š í .**

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením (do ktorého bolo pojaté vadné označenie žalovanej v podobe „Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky“, v tejto súv. por. napr. odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Trnave z 19. marca 2012 č. k. 10Co/235/2010-169) súd prvého stupňa žalobkyňi uložil, aby v lehote 10 dní od jeho doručenia zaplatila v kolokoch súdny poplatok za odvolanie 20 eur a toto rozhodnutie (vyhotovené za pomoci zaužívanej predtlačky) odôvodnil výlučne právne a i to len paušálnym odkazom na položku č. 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov (kde absentoval tiež údaj, že ide o Sadzobník súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „sadzobník“ a „poplatkový zákon“).

Proti tomuto uzneseniu podala včas len žalobkyňa odvolanie s návrhom na jeho zrušenie (uznesenia). Namietala, že napadnuté uznesenie neobsahuje riadne odôvodnenie a žiadne skutkové ani právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu. Súdny poplatok 20 eur jej bol zrejme vyrubený za ňou podané odvolanie proti rozsudku vo veci samej, súd však uviedol, že súdny poplatok bol vyrubený v zmysle položky č. 7a (?) sadzobníka. Podľa položky 7a sadzobníka sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a nepodliehajú mu ďalšie úkony vo veci samej (ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 sadzobníka). Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku a žalobkyňa preto nemôže byť „vyzvaná“ (?) na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie (v tejto súvislosti poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007), keď v sadzobníku nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobkyňi bola tak v rozpore s poplatkovým zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemala. Použitie analógie legis (zákona) pri vyrubení súdneho poplatku je vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. vylúčené. Navyše podľa ust. § 18ca poplatkového zákona z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 1. októbrom 2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z.

a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. septembra 2012 (dokedy bolo podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ poplatkového zákona konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené).

Žalovaná odvolací návrh nepodala.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) v medziach odvolania celú vec (poplatkovej povinnosti) a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, pretože tu nešlo o vec samu ani o žiaden zo zákonom ustanovených prípadov potreby prejednávania aj takejto veci na pojednávaní odvolacieho súdu a dospel k záveru, že okrem nedostatku dôvodov v uznesení (majúcich za následok i nepreskúmateľnosť rozhodnutia a takto tiež porušenie práva na spravodlivé súdne konanie ako jednu z variácií na postup súdu odnímajúci účastníkom reálnu možnosť konať pred súdom) a zanesenia doň neakceptovateľnej podoby označenia žalovanej, teda už dvoch samostatných dôvodov na zrušenie uznesenia (legitimizujúcich takýto spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu i samostatne) toto nie je správnym ani pre dôvodne vytýkané nesprávne posúdenie veci súdom prvého stupňa po právnej stránke.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k/ poplatkového zákona v znení platnom a účinnom do 30. septembra 2012 (teda aj v čase začatia konania v prejednávanej veci dňom 27. septembra 2012 - pozn. odvolacieho súdu) od poplatku je oslobodené (o. i.) súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

S účinnosťou od 1. októbra 2012 bolo práve odcitované ustanovenie z poplatkového zákona vypustené a zároveň bol sadzobník doplnený tak, že sa v ňom bola za položku 7 vložená položka 7a, podľa ktorej poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je 20 eur (v tejto súv. por. čl. II body 3 a 14 a čl. VII zákona č. 286/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony).

Podľa § 18ca poplatkového zákona (inak ustanovenia nadpísaného marginálnou rubrikou „Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. októbra 2012“ a do poplatkového zákona vloženého taktiež zákonom č. 286/2012 Z. z., tu por. i čl. II bod 12 takéhoto zákona) z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 1 sadzobníka poplatkového zákona sa platí poplatok z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba a/ z ceny (z úhrady) predmetu konania 6%, najmenej 16,50 eura, najviac 16.596,50 eura alebo z hodnoty predmetu sporu v obchodných veciach najviac 33.193,50 eura; b/ ak nemožno predmet konania oceniť peniazmi 99,50 eura a c/ z návrhu na nariadenie alebo zrušenie predbežného opatrenia 33 eur.

V prejednávanej veci nemohlo byť absolútne žiadnej pochybnosti o tom, že konanie tu začalo ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona, vyjadrujúceho úmysel tuzemského zákonodarcu opustiť inštitút vecného oslobodenia od súdnych poplatkov u konaní vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej tiež „konania o zodpovednostných nárokoch voči štátu“). Pominúc faktor zmeny zákona aj v tomto prípade uplatnením opakovane (zjavne však bezvýsledne) kritizovanej praxe pokútneho menenia viacerých zákonov v rámci zákona primárne prijímaného za celkom iným účelom však rozhodujúcim (v súvislosti s posudzovaním legitimacy zámeru súdu prvého stupňa zaťažiť žalobkyňu poplatkovou povinnosťou za odvolanie) bolo to, že aj pri uzákoňovaní vypustenia ustanovenia, oslobodzujúceho od súdnych poplatkov konania o zodpovednostných nárokoch voči štátu, bola príslušná úprava sprevádzaná štandardným prechodným ustanovením, zakotvujúcim zjednodušene to, že po začatí hry sa jej pravidlá nemajú meniť. Z pohľadu existencie či neexistencie poplatkovej povinnosti pritom význam mal len stav v čase začatia konania (ako celku) a z obsahu spisu v tejto veci sa javí vysoko pravdepodobné, že napadnutým uznesením súd prvého stupňa hodlal získať od žalobkyne súdny poplatok za jej odvolanie potom, čo bolo zmenou zákona dosiahnuté vypustenie stadiaľ ustanovenia o vecnom oslobodení

konaní o zodpovednostných nárokoch voči štátu a odpadla tak skoršia prekážka spoplatňovania aj takýchto konaní (čo ale pri posudzovaní aj cez prizmu úpravy z vyššie citovaného ustanovenia § 18ca poplatkového zákona nie je akceptovateľným).

Uloženie poplatkovej povinnosti tak nemohlo obstať a odvolací súd preto musel napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ aj i/ O. s. p. i s použitím ustanovenia § 12 ods. 3 poplatkového zákona zrušiť (suplujúc pritom pasivitu súdu prvého stupňa, ktorý za vyššie opísaného stavu vecí i podľa § 210a O. s. p. mal odvolanie vybaviť tak, že mu plne vyhovie sám, ale tak neurobil).

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.